

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 30 cor. (15 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 15 cor. (7.50 Lei)
Un număr 60 fileri (30 bani.)

lese ca număr poporal al „Uniri” în fiecare Joi.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.

Redactor: Alexandru Lupșanu-Melin.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un și mărunț odată 1 cor. și a treia oră 80 fil.

Fala și tăria noastră.

Voi sunteți fala și tăria noastră, viteji purtători de arme de pe fronturi. Voi sunteți mândria și puterea Neamului românesc, iubiți voinici ai nației noastre, cari ați trecut Tisa în avânt de șoimi și vă plimbați acum pe ulițele strălucite ale capitalei ungu-rești, sau alungați încă în vuet biruitor un dușman răsleț peste Dunărea apusului. Soldat român, Ție îți aducem închinăciunea acestor șire!

În voi clocote sângele lui Traian, biruitorul Dacilor de demult. Și brațele voastre au tăria lui Mihai dela Șelimbăr, curajul lui Ștefan cel Mare dela Baia și dela Dumbrava roșie. În inimile voastre e virtutea lui Horia și îndârjirea lui Iancu din luptele dela

Abrud. Tot amarul, toate suferințele alor două mii de ani, de când păraiele Carpaților, îngână graiul neamului, au izbucnit din piepturile voastre de eroi și ați ridicat până la ceriu cântecul biruinții noastre...

Ne închinăm vouă cu smerenie, dela cel mai mic gregar până la cel mai înalt ghinărar. Eroii sunteți cu toții, eroi fără seamăn și fără căutare. În voi razim țara și îi duceți vestea în lume, peste țări și peste mări...

Onoare vouă și onoare neamului care vă are!

Atunci, când Răsăritul întreg s'a aprins de focul celor mai crâncene rățaciri, când au căzut în țărână falnice coroane împărătești, când rusul își ucide frații în războiu nenorocit,

când germanul geme sub povara păcatelor de ieri și unгурul își pierde pîntenii purtați o mie de ani, pierzându-și mintea mai întâi, voi ați înțeles rostul vremii și ați făcut cea mai glorioasă oaste de pe lume, oastea izbăvitoare a nației românești...

Marele vostru Căpitan, Maiestatea Sa Regele Ferdinand e mândru de voi, e mândră cea mai bună și mai cumințe femeie de pe lume, Maiestatea Sa Regina Maria. Sunt mândrii părinții, nevestele și copiii voștri de voi, nespuse de mândri! Sunt mândre miresele voastre, precăt sunt de mândre cosâncienele Ardealului, Munteniei, Moldovei, Bucovinei și Basarabiei, și cu cât drag vă așteaptă la sânurile lor înflorite!

E mândră țara, scumpa noastră țară, România Mare, ale cărei granițe le împresoară Nistrul, Marea Neagră,

Dunărea și Tisa vitejeii voastre de astăzi. E mândră și vă așteaptă cu câmpuri largi, roditoare, cu ape limpezi, cu păduri umbroase, cu aur, cu argint, cu cântec și cu voce bună... Vă așteaptă ca fata de împărat pe Făt frumos, care a sdorbit capetele bălaurului lacom din poveste.

Bălaurul nostru au fost dușmanii din afară, au fost rușii vânzători cari au tradat Siretul, au fost ungurii împintenați și bolșevicii lui Kuhn, cari ne-au omorât și jefuit frații dincolo de Ciucea. Bălaurul a fost, iar acum nu mai este. Trage de moarte, căci i-ați implântat paloșul în inimă la Nistru și la Tisa, și stârvul lui se sbate în chinurile din urmă:

Eroii sunteți și eroii veți fi până în sfârșit. Cumințenia și tăria voastră națională nu se va da de minciună.

Cântecul lui MOȘOIU.

Foaie verde măghiran
Auzit-ați de-un Traian
De-un viteaz de brașovean?*)
Foicică de trifoiu,
Ghinărar Traian Moșoiu.
Comandant peste eroi,
Mândru'n scări se ridică
Trupele și-le 'nșiră
Spre Ciucea le îndreptă,
Trupe multe, mii și mii,
Din Țară și dia Sighii,
Cei mai bravi ai noștri copii!
Le 'nșiră,
Le muștrulă
Și din gură le zică:
— Alei voinicii mei
Mândri pușori de lei,

Generalul Traian Moșoiu e născut în Bran, lângă Brașov.

N'auziți voi vaer crunt
Și'n văzduh și pe pământ?
N'auziți voi cum ne cheamă
Frații noștri cei de-o seamă?
Ni-i omoară ungurii
Ungurii—bolșevicii,
Nu-i răbde arhanghelii!
Sus armele și la drum
Să-i bātem, să-i facem scrum,
Peste Tisa să-i svārlim
Frații să ni-i mântuim!*

Colo'n Ciucea, 'n vārf de deal,
Cine vede sus pe cal
Și strigă peste Ardeal?
Strigă și comandălește
Pe unguri de mi-i snopește...
Ghinărar Traian Moșoi!
Fug ungurii tot puvoi...
Fug și mor polog-polog
Cum cad snopii de pe stog...

Floriciță de cicoare
Ce lucește colo'n zare?
— Māndre chivāri de oțel
Cālitate'n foc de șrapnel,
Purtate de vānatori
Și de aprigi roșiori!
Baionete argintate
Toate de viteji purtate!
Sunt dorobanții Crāiești
Și cete ardelenesti...

— Tiso, rāu cu maluri joasā
De ce ești așa sāngeoasā?
De ce curgi așa umflatā
Cu lacrimi amestecatā?
— Curg și eu, tot curg mereu,
Cā m'am făcut 'teredeu'
Ungurilor cu gând rāu.
M-am făcut granița bună
Ardealului miezuinā.

* * *

Ș'apoi foaie ș-o lălea,
Ungurii iar se 'ntorceā
Spre Tisa, nāvalā dā...
Regimente fără număr,
Bolșevici umār la umār!
Vuiāu depārtāriile.
Se 'ntunecau zāriile...
De divizii, de honvezi,
Nici să-i vezi, nici să-i visezi!
Nu mii răbdā sfinte Doamne...
Dar nici Moșoiu nu doarme
Ci-și încinge sabia
Ș'adunā armadia
Armadia romāneascā
Pe unguri să mi-i opreascā...
Sunā trimbiițele, sunā,
Vānatorii mi-i adunā
Cālāreții și-i pornește
Drept în Peșta nimerește!
Dela Tisa în Dunāre

Greul l-am trecut, dușmanul e umilit și înfrânt, un lucru mai avem: veghea peste roadele biruinței noastre!

Să mai fim trezi o leacă: să priveghiem întărirea granițelor noastre. Noi părinții și femeile aici

acasă, grijind avutul și sugrumând veninul apostolilor mincinoși, iar voi acolo, la margini, străjeri neadormiți ai României Mari.

Zorile bucuriei displice se văd. Ziua păcii și a fericirii e aproape...

Cum stă lumea și țara.

— Privire peste întâmplările din urmă. —

Lumea stă bine, că a zidit-o Dumnezeu pe temelii tari, cari nu se vor clăti. Ci țările și neamurile dintr'însa se tot frământa să iasă odată din incuroătura cu marele războiu. Vorba aluia: »un nărod aruncă o piatră în lao și o sută de înțelepți se trudesc s'o scoată». Piatra războiului a atuncat-o înfumuratu' Wilhelm al Germaniei, miniștrii Austro-Ungariei, ori cine, încă nu se poate alege. Adevărat e, că Puterile întovărășite (Antanta) au scos odată piatra din lacul de sânge al popoarelor și au curmat războiul, sdrobind pe nemți și pe slugile lor, dar s'au găsit alți năgozi, cari să mai arunce o piatră în apa tulbură a patimilor omenești: *bolșevicii* din Rusia și din Ungaria. Focul aprins de ei cât pe aci să aprindă iarăș lumea întreagă și să mai lungească bătaia, Dumnezeu știe câți ani și până când? Șomoia-gul vâlvorii bolșevice a aprins

Numai prav și pulbere...
Tot pulbere răscolită
Cu sânge maghiar stropită!
Abia dup'o zi ori două
Bolșevici-s rupți în două...
Rupți în două, stărâmați,
De călăreți alungați!
Cât e țara ungurească
Nu-i vad să se mai oprească
Nu-i nici vad și nici hodină,
De unguri e pace bună...
Foaie verde ca nalbba
În cetate la Buda
Mândru steag se leagănă
Și vântul mi-l dapănă...
Steagul nostru românesc!
Ungurii milă cerșesc!

Frunzuliță de susai,
Cine trece cu alai,
În orașul unguresc,
Călare pe cal domneso?
— Ghindrar Traian Moșot
Comandant peste erol!

4 August 1919.

Sandu Popil.

mai întâi streșina Rusiei celei mari, apoi, trecut în mâna jidanului Kun dela Budapesta, a incins șura cea dărăpănată a Ungurilor, amenințând să inflăcăreze și celealalte țări din Europa. Atunci a ridicat Dumnezeu în pragul Răsăritului un popor sănătos și vrednic, plin de virtute și de trezvie:

Poporul românesc

care, scăpat de robie, s'a arătat mai tare decât oricând, s'a înălțat cu o oaste de arhangeli mântuitori, s'a pus sub pavăza ocrotitoare a Coroanei regale române și, înălțându-și pumnul său de oțel strălucitor, a lovit răul în ceafă, sdrobindu-l ca pe o năpărcă veninoasă.

La granițele răsăritice ale României mari, lângă apele blăstămate ale Nistrului se văduiseră oștile nelegiuite ale rușilor săngeroși, încercând să pătrundă în Basarabia și mai la vale spre inima românismului înfrățit la viață nouă și liberă. Iar la apus, peste apele încete ale Tisei, pân-deau diviziile hrăpărețe ale lui Béla Kuhn, nebunul, cari se pregăteau să ne dee lovitura de moarte, să ne robească iarăș Ardealul și să ne înjuge la robia cumplită a sângelui curgător. Dar și-au greșit socoteala de acasă, și bolșevicii lui Lenin de peste Nistru și alungații stăpâni de ieri, dela Tisa. Și unii și alții s'au izbit de zidul viu, statornic și nelzins al ostașilor Maiestății Sale Regelui Ferdinand întâiul.

Armata română

eroii dela Oituz și Mărășești, nănașii lui Mackensen, împreună cu strănepoții lui Iancu din Ardeal, cu fii Bucovinei și ai Basarabiei, erau la locul lor de veghe, încinși cu curele tari și purtând cumplite chivări de oțel pe creștetele lor înțelepte. Bolșevicii dela Nistru

au dat în goana lor oarbă drept în baionetele vitejilor apărători ai cinstei, ai cumințeniei și ai moșiei strămoșești, înroșind cu sângele lor până și valurile întinse ale Mării Negre. Iar ungurii neastâmpărați au mâncat cea mai strașnică bătaie care s'a pomenit vreodată în istoria lumii, pierzându-și dolmanele sdrențuite, pierzându-și capetele și capitala.

In Budapesta

poruncesc generalii nației noastre românești! Steagul tricolor, albastru-galben-roșu, steagul vitejiei noastre fălfaie falnic pe vârful palatelor mândre ale cuibului unguresc. În fața vestitului Parlament de pe malul Dunării apusene, își înșiruie Generalul Mărdărescu tunurile sale grele, iar podurile Budei duduie de copitele armăsaiilor noștri!

Românii au intrat în Budapesta ca nește viteji, prinzând opt divizii ungurești și stăpânesc acolo ca nește creștini și înțelepți. Béla Kuhn a fugit ca un nemernic, împreună cu tovarășii săi de fărădelegi. Ungurii rămași i-au încununat pe români cu flori și li-se închină cu inimi supuse.

Generalii noștri

au cuvânt hotărîtor în alcătuirea guvernelor ungurești. Fruntașii ungurilor își duc listele la Comanda românească să le vadă și să le puie pecetea aprobării. Ungurii ne-au potuncit destul, acum

Poruncim noi

și ei trebuie să joace după porunca noastră. O seamă dintre cetele ungurești au trecut Dunărea, ca să-și peardă urmele prin vâgăuni muntoase, dar călăreții Regelui nostru sunt pe urmele lor și

Alungăm pe bolșevici peste Dunăre

până în pânzele albe. Nu-i lăsăm să răsuflă, ci trebuie să curățim apusul de ei, ca să nu mai poată înnoi vreodată războiul și să lungească bătaia, că a fost destul cincini ani de zile...

Toți generalii lumii,

francezi, englezi, americani, italieni, ne trimit cuvinte de laudă și de recunoștință pentru strălucita biruință a armatelor noastre. Generalul italian *Ferigo*, care a trecut în zilele acestea pe la noi

și a luat parte și la o dință a Marelui Sfat Sibiu, desminte cu puterea svonul păcătos Italianii, frații noștri Tibru, ar fi dat mână ajutor ungurilor lui Kuhn. Nu-i adevărat! Italia ne este soră și ea poate să ajute pe dușmanii noștri și ai lumii întregi.

În Budapesta au intrat armate franceze, engleze, americane, ceho-slovaec, italiene, dar acelea *puține*, abia câte-o tură mai mică spre onoarea neralilor aliați. Așa că Budapesta tot

Noi suntem stăpâni

și am pus ungurilor, cari pacea cu noi, următoare condiții:

1. Ungaria să-i deie mâniei toate armele, tot materialul de războiu și toate fabricile de muniții.
2. Să se jumătate din materialul lor ferate ungurești (ade jumătate din averea drumului de fier), jumătate din mașinile ce le are Ungaria și a cincea parte din vagoane.
3. Mai cerem a treia parte din toate vitele, oile și porcele ce le are Ungaria.
4. Mai cerem 10 000 de vagoane cucuruz (porumb), ca să-i mai ieftinească traiul în țara noastră și.
5. La urmă, Ungaria să nu aibă mai multă armată decât 15.000 de oameni, iar aceștia să se mească mușchii dela armata română, ca să-și poată pune de grija liniștii și a rămănelii, în părțile neocupate încă de armata română.

La început Ungurii n'au vrut să audă de condiții noastre, ci au făcut pe surd și au cerut dela Conferința de pace să ne poruncească să-le dăm pace.

Noi însă nu ne-am dat târguală, ci dacă i-am vădit tot cu gânduri dujmănoase am luat 500 de ostaci (chizeși) dintre fruntașii unguri cari au să răspundă cu capul lor de cea mai mică răzcoală împotriva oștilor noastre.

Aliații ne recunosc drepturile

și ne-au trimis veste, că ne cunosc de bune punctele armistițiului (învoială) cu ungurii. Așadară n'au încărcați

Ungurii se dau plainii
de voie, de nevoie. Că armata noastră e la fața locului și nu cunoaște gluma, și nu vrea să mai scape din mână ceafa unui potrivnic viclean.

Cât pământ se va împărți?

S'au scris toate moșiile din cuprinsul țării, s'au măsurat cu ingineri și se vor împărți așa, ca nedreptate să nu i-se facă nimănuia. Aceste moșii fac laolaltă cam 5 milioane jugăre. Din aceste 5 milioane se scad vre-o două milioane, pământ, care rămâne proprietarilor de până aci, iar cealaltă parte, în total aproape trei milioane se va împărți țăranilor. Dacă, de pildă, cineva are o moșie de 10 mii două sute jugăre, i-se iau spre împărțire 10 mii jugăre și i-se lasă numai două sute. Dacă cineva are de pildă 280 de jugăre numai, i-se iau 80 de jugăre și i-se lasă tot două sute numai. Va să zică ce-i peste 200 de jugăre se ia spre împărțire dela orisice averé, fie ea bisericască, a vreunei bănci sau vre-unei însoțiri de orisice fel.

Din pământul ce se va împărți va căpăta fiecare om sărac atâta, cât să-și asigure lui și familiei un trai liniștit, în cinste și hărnicie. Se va ține seamă, ca toți țăranii lipsiți, de pe întreg întinsul țării românești să ajungă de-opotrivă împroprietăriți, ca să piară dela vetrele tuturor sărăcia.

În locurile muntoase se vor face izlazuri, pășunile vor trece în mâna satelor și se vor putea folosi de ele toți oamenii. Unde pășunile sunt așa de puține, încât nici după ce s'ar împărți toate averile de peste 200 jugăre, n'ar rămâne pășune destulă, acolo se va lua și din cete 200 jugăre, ce ar fi rămas proprietarilor mari din trecut.

Moșii mai mari de 200 jugăre se vor lăsa numai vre-o câte-va pentru trebuințele țării și pentru înființarea de fabrici, căci noi, cu toții, n'avem lipsă numai de pâinea cea de toate zilele, ci și de îmbrăcăminte, mașini, unelte și de câte toate. Dar întinderea acestor puține moșii, ce trec peste 200 jugăre dispăre în asemănare cu întinderea cea nemăsurată de mare a pământului ce se împarte între țărani.

Noi membrii ai Consiliului Dirigent. În locul socialiștilor Jumanca și Flueraș, cari s'au părăsit scaunele lor din Consiliul nostru Dirigent au fost aleși ca membrii noi dd. *Mihail Popovici și Tiberiu Brediceanu.*

Mihail Popovici, de loc din Brașov, a fost înainte încrezutul Consiliului pe lângă

guvernul din București, iar d. Tiberiu Brediceanu mai mare peste teatre și peste trebile artistice (măestrile frumoase).

Ungurii din Budapesta s'au dat la Jidovi. În ziua de 7 August Ungurii din Pesta au început să ucidă pe jidovi unde-i prindeau și-i pustiau. Armata românească a oprit măcelurile și a făcut ordine.

Președinte al Partidului național, în locul răposatului Badea Gheorghe Pop de Băsești a fost ales, cu multă însuflețire, dl Dr. *Iuliu Maniu*, președintele Consiliului Dirigent.

Luptele noastre naționale din trecutele vremi de robie ungurească, au fost purtate de tabăra Partidului Național. De acest partid se țineau toți bunii români, toți frunțașii și sătenii, cari aveau suflete și inimi românești, și voiau să rămână români.

Cum au fost bătăuți Ungurii.

Armata noastră a prins o mare mulțime de ofițeri unguri, cari spun cum au fost înfrânți diviziile lui Kuhn Bela.

După povestirea acestor ofițeri ungurii au îngrămădit numai la Szolnok nu mai puțin decât 4 divizii și peste 200 de tunuri, dintre oari 100 de celea mai mari. Pe tot frontul ungurii aveau 7 divizii cu 400 de tunuri și cu mai multe regimente de călăreți.

Când au fost încunjurate diviziile dela Szolnok, atunci comandantul oștirilor ungurești dela Miskolc a primit o telegramă dela ai săi, care spunea:

— La Szolnok diviziile 5 și 6 sunt înfrânate cu totul. Drumul de retragere (fugă) este tăiat, mult material de război este în mâinile dusmanului (adecă a Românilor). Moralul (voia de luptă) a trupelor este scăzut de tot. Divizia 9 se face atentă (băgătoare de seamă) de ori ce întâmplare. La nevoie porunciți corpurilor de trupe de sub comanda Dvoastră să se retragă.

Mari pierderi au suferit Ungurii și pe la Rakamáz și mai ales la Nagysfalu, unde în zăpăceala luptei soldații bolșevici fiind beși se împușcau între ei.

În desnadejdea lor, ungurii văzând că trebuie să pună armele jos, până la depunere au înce-

put să cutreere satele și să jefulască cu multă cumplită, încât bieții locuitor îngrozii de faptele fraților lor însălbăciți, așteptau armat română cum ar aștepta creștinii pe Mântuitorul.

Béla Kuhn n'a fugit în Moscova.

În numărul trecut al gazetei spuneam și noi, după o știre din Paris, că Béla Kuhn ar fi fugit cu aeroplanul în Moscova. Știră de atunci se desminte și se spune, că lui îi ardea de fugă, dar ne mai având răgaz, a luat-o spre Austria, unde a fost prins și ținut sub pază.

O știre de tot nouă spune, că vrând austriacii să-l internese în comuna Raabs, sătenii de acolo au protestat, zicând, că ar fi o necinste pentru satul lor să ocrotească pe un făcător de rele ca Kuhn.

Dacă totuși l-or lăsa acolo, ei nu răspund de capul lui.

Dela Marele Sfat.

— Proiectul legii despre alegeri a fost votat. — Ruptura Socialiștilor. — Oaspeții Marelui Sfat. — Legea despre împărțirea pământului (reforma agrară). —

Adunările Marelui Sfat au urmat fără întrerupere de vre-o două săptămâni încoace. Până acum a fost primit proiectul (planul) legii despre alegerile de deputați și senatori pentru dieta cea mare dela București. Despre acest proiect am scris mai pe larg în numărul trecut al gazetei. El va fi înaintat Maiestății Sale Regelui Ferdinand ca să fie declarat *decret-lege* și să se publice în „Monitorul Oficial” (gazeta țării), având apoi putere de lege.

La desbaterea acestei legi mâna de socialiști din Marele Sfat au ridicat glasuri potrivnice și au cerut să nu se primească, fiindcă nu e pe placul lor. Ei au fost de părerea ca să aibă și muierile drept de vot (în țările cu multă școală se mai poate așa ceva, dar la noi cum să voteze lelea Susana care și novelele le cunoaște numai din auz) și că fiecare alegător să voteze pe cel puțin 5 candidați deodată, iar cercurile de alegere să fie foarte mari.

Firește, nu s'a alăturat nimeni la părerile socialiștilor dintre deputații Marelui Sfat și legea s'a votat precum a fost plănuită.

Socialiștii de altfel au făcut o boacăna, pe arma căreia au trebuit să părăscă Marele

Sfat, iar cei doi miniștri ai lor din Consiliul Dirigent încă au trebuit să se mulțamească de slujbă. Lucrul s'a întâmpat așa: Un vorbitor a pomenit numele Maiestății Sale Regelui Ferdinand, laudând vredniciile Sale pentru înfăptuirea României-Mari. Numele Regelui a stârnit valuri de însuflețire, toți deputații s'au sculat în picioare strigând:

— „Trăiască Regele!”

Socialiștii nu s'au ridicat, nici chiar Jumanca și Flueraș, cari ședeau la mesele ministeriale, ci stăteau pe scaune, ca nește bolovani nesimțitori.

Lucrul acesta a scos din fire pe cei de față, cari, cu drept cuvânt nu puteau înțelege să fie români, și încă deputați în Sfatul românesc al Ardealului, cari dacă e vorba de numele Regelui liberator, Regelui, care și-a împărțit toate moșiile țăranilor, nu se ridică în picioare să-și arete simțirile de cinste și de închinare deamănă.

Văzând, că socialiștii nu se mișcă mulțimea a început să strige:

— „Afară cu ei!”

Iar dâșii s'au ridicat toți dela locurile lor, în frunte cu Jumanca și Flueraș, și au ieșit afară. A doua zi au trimis o scrisoare către președintele Sfatului, că ei nu se mai socotesc membrii, iar Jumanca și Flueraș, au înștiințat pe dl Maniu, că nu mai rămân în Consiliu.

Sfatul a urmat să-și țină ședințele și fără socialiști.

Oaspeți aleși.

Marele Sfat a avut, de când ține ședințe trei oaspeți aleși, cari au fost primiți cu mare cinste și cu multă căldură. Cel dintâiu a fost dl *Ion C. Inculeț* ministrul Basarabiei, care a venit să salute dieta Ardealului și să-i dorească spor bun în munca pentru ridicarea neamului.

Al doilea a fost dl *Ion Brătianu* președintele guvernului dela București, care se întorcea dela front, de peste Tisa. Iar al treilea Generalul italian *Ferigo*, un mare prieten al Românilor, care a sprijinit foarte mult înființarea de legiuni românești în Italia și s'a îngrijit de ele. Generalul a ținut o foarte frumoasă cuvântare de frăție și de laudă la adresa armatelor noastre, cari au cuprins Budapesta.

Reforma agrară.

În vremea din urmă s'a desbătut proiectul legii despre noua așezare și împărțire a pământului. Despre țintele acestei legi și despre telul cum

se plănuiește într'ansa nouă așezare cu treaba pământului, am scris mai de multe ori. In desbaterile Marelui Sfat proiectul a fost primit cu unele schimbări, despre cari vom scrie mai amănunțit în numărul viitor.

Marele Sfat ș'a încheiat lucrările Luni în 11 August.

De peste săptămână

Poporul nostru, laudat.

In cuvântarea pe care a ținut-o Dl Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent, în ședința dela 4 August a Marelui Sfat, a laudat în acest chip vîrțile naționale ale poporului nostru:

„Acest popor românesc în aceste vremuri grele, după prăbușirea unei armate de milioane, și după o revoluție crâncenă, a arătat un cumpăt, o cumințenie fără pereche și demnă de toată recunoștința. Acest popor la chemarea noastră n'a pregetat a sări întru ajutor formând armata trebuincioasă. Țin să constat, că voluntarii noștri, aduși de prin stepele Rusiei și concentrați, la o telegramă a noastră, în 48 de ore, fără excepție (fără nici o sminteală) toți s'au prezentat sub drapel, ca să-și apere moșia și țara noastră atât de scumpă tuturor.

— Astăzi multe seci de mii de fiăcăi ai Ardealului bat cu falnicii ostași ai vechiului Regat drumul glorios spre Dunărea mijlocie, ca valurile ce vor ajunge în Marea Neagră să vestească întregii lumi aceiași glorie a tuturor Românilor uniți pe vecie.”

ȘTIRI.

Din lipsă de hârtie suntem siliți să tipărim gazeta iarăși numai pe 4 pagini. Hârtia noastră e dată la tren; nădăjduim să sosească în zilele acestea. Numerele viitoare vor avea mărimea obicinuită.

— Regele și Regina în Bucovina și Basarabia. Maiestățile Lor Regele Ferdinand și Regina Maria vor cerceta în cursul acestei luni Bucovina și Basarabia, unde sunt așteptați cu nespuse însuflețire. Vor avea prilejul să simtă și acestea țări desrobite, că ele

ineă s'au unit pe veci cu Țara mamă, putând să salute pe cei cari intrupează Coroana Statului românesc.

— Douăzeci și patru de copii, în douăzeci și unu de ani. — Femeia unui tâmplar ce lucrează la calea ferată din Compton în Anglia a născut de două ori câte trei copii și de șase ori câte doi.

Năsterea din urmă a fost de trei, și pentru aceasta femeia a primit o cinste frumoasă dela regele Angliei. Dânsa a mai luat un premiu când a născut alți trei băieți deodată.

Femeia e de patruzeci și unu de ani și are douăzeci și patru de copii, pe care i-a născut în douăzeci și unu de ani. Dintre copii cincizeci și trei trăiesc, iar cel mai mare dintre frați este în armată.

— O pără pentru aer. Un farmer (econom) din America a dat în judecată o fabrică de aeroplane, spunând judecătorului, că el e turburat în averea lui, fiindcă ziua întreagă îi sbârâie mașinile de sburat peste moșie, mașini pe cari le probează oamenii fabricii. Cere judecății să oprească fabrica de-ași mai încerca aeroplanele în aerul ce se lasă deasupra pământului său. Se pare, că farmerul va câștiga procesul, căci legile americane zic, că locul cumpărat de un om e averea lui până în fundul pământului și până în slava cerului.

— O sărutare trei sute de dolari. Negustorul Israel Schalet din Washington (America) a sărutat fără voia ei pe tânăra Helen Check, o fată din prăvălie. Fata s'a plâns la poliție și dragostosul stăpân a fost numai decât legat și dus la închisoare. În săptămânile trecute i-s'a făcut judecata. Judecătorii l-au găsit vinovat și i-au măsurat o pedeapsă de 300 de dolari, pe cari ori îi plătește fetii, ori stă la răcoare trei luni de zile... În banii noștri s'ar veni cam sece mii de coroane!

— Baroneș și contese la judecătoria militară. Au fost duse înaintea judecătoriei militare din Sibiu baroneasa Bánffy din Cluj, împreună cu grofoaiele Eisabeta și Cecilia Teleky, fiindcă nu s'au supus poruncilor date de armata noastră și s'au găsit asupra lor arme ascunse.

— Căciula lui Foch. Unul dintre chipurile (căciuli militare) ce-a purtat vestitul general Foch pe câmpul de luptă, făcându-se de vânzare în scop de binefacere, l-a cumpărat un englez, plătind o mie livre sterline, adică 50 de mii de cor.

— „Spovedania lui Petru Glodeanu“, foița noastră din numerii de mai înainte, din lipsă de loc nu s'a putut pune în acest număr, ci urmează în săptămâna viitoare.

— De-ale sborului. Un sburător american s'a ridicat cu aeroplanul până la înălțimea de 9 mii 55 metrii. Adecă la 9 kilometri și ceva. Atâta cale în sus, prin văzduh, cât ar face un om, la drum, în 2 ceasuri...

— Cine a intrat mai întâi în Budapesta. Intre regimentele românești cel dintâi care a intrat în Budapesta a fost regimentul 6 de roșiori.

— Se bucură frații de izbânda noastră. Gazetele din Franța toate scriu cu mare însuflețire despre biruința noastră și se bucură că armatele românești au cuprins Budapesta.

— Oaspeți basarabeni. Din Brașov se vestește sosirea a două sute învățatori și învățătoare din Basarabia, cari vin să vadă pământul frățesc al Ardealului.

— Iarăși au pornit lăcustele. În orașul Sofia din Bulgaria a căzut de curând o adevărată ploaie de lăcuste, cari cu mulțimea lor au acoperit toate ulițele și grădinile. Atât erau de multe încât au făcut pe jos straturi de-o șchioapă de groase. — Bătrânii pomenești și în părțile noastre ploie de lăcuste.

In potrive răspânditorilor de știri.

— Estras din ordonanța Nr. 21 și 25, modificată. —

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străși, etc., vor comunica colportă, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedep-

sele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Posta Redacției.

— Prea Stim. D-ne Marta Iepure R. — Beiuș. Am primit scrisoarea DV. și suntem foarte veseli de hotărârea luată. Planul e minunat. Vă rugăm să ne dați cât se poate articole scurte și întregi. Așteptăm.

Preoți! Învățători! răspândiți „UNIREA POPORULUI“ printre săteni.

La compactoria I. Domșa din Blaj se primesc 2 învâțăcei.

Cine știe

ceva despre soldatul **Nicolae Șapăduș** din *Cetatea de Baltă*, care a slujit în Reg. 50, 343-lea marș-comanie, posta militară 564, mai pe urmă luând parte la luptele din Tirol și ajuns bolnav în spital, să scrie la gazeta noastră.

(1).

Nr. 129-1949.

Edict.

De oarece **Irina Onaciu** din *Rece-Cristur*, protopopiatul *Dârjei*, și-a părăsit în mod infidel pe soțul său legiuit **Ioan Trifan** din *Sotelec*, a cărei ubicațiune este necunoscută, prin aceasta este provocată, ca în termen de un an și una zi să se prezenteze la soțul ei legiuit, căci la caz contrar procesul de divorț urzit în contra ei se va pertracta și în absența ei. Oficiul protopopesesc gr-cat. al *Dârjei*.

Ciăchigărbău la 3 Aug. 1919.

(1-3). **Iovian Andreiu,**
v.-protop. gr-cat.

Anunț.

Primăria comunală din *Luncă* exarândează crișma comunală pe (3) trei ani, prin licitație publică ce se va ținea în Căntăria comunală.

Termenul de licitație va fi 19 August, Sărbătoarea schimbării la față.

Condițiile se pot vedea în Căntăria comunală.

(2-3 (76)) **I. Migia,**
Inv.

Număr cenzurat de Iuliu Maior.